

Zgłoszenie celne SAD

Teoria

Wprowadzanie towarów na polski obszar celny następuje w chwili faktycznego przywozu towaru na ten obszar. Towar taki podlega dozorowi celnemu, czyli staje się przedmiotem zainteresowania organów celnych czy przestrzegane są przepisy prawa celnego i inne przepisy mające zastosowanie do towarów przywożonych. Towary takie mogą być wprowadzane tylko przez otwarte przejścia graniczne i niezwłocznie dostarczone określoną trasą (drogą celną) do granicznego urzędu celnego lub miejsca wyznaczonego lub uznanego przez organ celny albo bezpośrednio z zagranicy do wolnego obszaru celnego.

Towary te następnie powinny zostać przedstawione organowi celnemu przez osobę, która je wprowadziła lub która przejęła odpowiedzialność za te towary po wprowadzeniu. Przedstawienie towarów polega na zawiadomieniu organów celnych w przewidzianej formie o dostarczeniu towarów. Tą formą jest złożenie deklaracji skróconej czyli przewidzianego formularza lub innego dokumentu urzędowego, zawierającego dane niezbędne do ustalenia tożsamości towarów.

Towary przedstawione organowi celnemu nabywają status towarów składowanych czasowo aż do chwili nadania im dopuszczalnego przeznaczenia celnego. Towary składowane czasowo mogą znajdować się jedynie w magazynach celnych lub innych miejscach za zgodą organu celnego. Magazyn celny obowiązani są prowadzić na żądanie organu celnego przewoźnicy, spedytorzy, zarządzający portami lub osoby prowadzące agencje celne. Towary niekrajowe przewożone w ramach procedury tranzytu mogą być wprowadzane tylko drogami celnymi, a podlegają w pełni wyżej omówionym regulacjom z chwilą kiedy osiągnęły miejsce przeznaczenia na polskim obszarze celnym i zostały przedstawione organowi celnemu. Przeznaczenie celne to możliwości jakimi dysponuje osoba zamierzająca dokonać obrotu towarowego, aby uregulować sytuację prawną towaru.

Najszerszą grupą przeznaczeń celnych są procedury celne.

Poza nimi kodeks celny wprowadził inne przeznaczenia celne, a mianowicie:

- wprowadzenie towaru do wolnego obszaru celnego lub do składu wolnoctwowego;
- powrotny wywóz towaru poza polski obszar celny;
- zniszczenie towaru i
- zrzeczenie się towaru na rzecz Skarbu Państwa.

Procedury celne to sposób postępowania przy wprowadzeniu towaru na polski obszar celny, jego wyprowadzeniu z tego obszaru lub jego przewozie przez ten obszar. Wolne obszary celne i składy wolnoctwowe są to wydzielone części polskiego obszaru celnego, w których może być prowadzona określona prawem działalność gospodarcza. Towary niekrajowe są w nich traktowane jak towary znajdujące się poza polskim obszarem celnym, ale tylko w zakresie stosowania należności celnych i środków polityki handlowej. Towary wprowadzane do wolnego obszaru celnego poza pewnymi wyjątkami nie muszą być przedstawiane organowi celnemu, czyli nie trzeba o tym zawiadamiać organu celnego ani też dokonywać zgłoszenia celnego. Z wolnego obszaru celnego towary mogą być wywiezione poza polski obszar celny, jak również wprowadzone do pozostałej części polskiego obszaru celnego. Powrotny wywóz dotyczy tylko towarów niekrajowych i o jego zamiarze należy powiadomić organ celny, a w przypadku towarów objętych gospodarczą procedurą celną należy je zgłosić poprzez złożenie stosownych dokumentów.

Zniszczenie towaru wymaga pozwolenia organu celnego oraz pisemnego powiadomienia tego organu. Organ celny może nadzorować zniszczenie. W określonych sytuacjach organ celny może nakazać zniszczenie towaru, może również uprzednio nakazać dokonanie powrotnego wywozu. Zniszczenie nie może obciążać żadnymi kosztami organu celnego, a pozostałości po zniszczeniu powinny otrzymać jedno z dopuszczalnych przeznaczeń celnych. Zrzeczenie się towaru na rzecz Skarbu Państwa wymaga zgody organu celnego i nie może obciążać Skarbu Państwa żadnymi kosztami poza należnościami celnymi, chyba że koszty te nie będą narażać na straty Skarbu Państwa. Towar do procedury celnej musi być zgłoszony w przewidzianej formie. Zgłoszenie może być pisemne, elektroniczne, ustne lub specyficzne.

Procedury celne uproszczone

Procedury uproszczone to prawnie zaakceptowane czynności upraszczające tryb obejmowania towarów procedurami celnymi. Uproszczenia wymagają uzyskania pozwolenia organu celnego, które może być udzielone osobom spełniającym określone prawem warunki m.in.:

1. są osobami krajowymi, prowadzą działalność gospodarczą od roku, płacą podatki VAT,
2. są podmiotami, którymi kierują osoby niekarane za określone przestępstwa, nie zalegają z płatnościami stanowiącymi dochód budżetu państwa lub ZUS, złożą generalne zabezpieczenie oraz pozytywną opinię o sytuacji finansowej.

Pozwolenie na stosowanie procedury uproszczonej mogą otrzymać agencje celne występujące jako przedstawiciel pośredni, a także jako przedstawiciel bezpośredni.

Złożenie zgłoszenia uproszczonego polega na przedstawieniu w urzędzie celnym wraz z towarem dokumentu SAD z wypełnioną tylko określoną ilością rubryk (16, 9 lub 3 w zależności od rodzaju procedury) i załączonymi do niego fakturą, specyfikacją i, w zależności od sytuacji, deklaracją wartości celnej i upoważnieniem do zgłoszenia towarów przy zgłoszeniu przez przedstawiciela.

Istota i specyfika poszczególnych procedur celnych

Dopuszczenie do obrotu jest procedurą, w której towar niekrajowy uzyskuje status celny towaru krajowego, jeśli należności celne zostaną uiszczone, a towar zostanie zwolniony. Cło wymierza się według stanu towaru i jego wartości celnej w dniu przyjęcia zgłoszenia celnego i według stawek taryfy celnej w tym dniu obowiązujących.

Tranzyt to procedura pozwalająca na przemieszczanie na polskim obszarze celnym towarów niekrajowych, a także towarów krajowych w wypadkach określonych w przepisach szczególnych. Przemieszczanie odbywa się z zastosowaniem formularzy SAD, karnetu TIR, karnetu ATA lub dokumentów przewozowych, w zależności od rodzaju transportu, i może trwać nie dłużej jak 14 dni.

Uszlachetnianie czynne to procedura, która pozwala na poddanie na polskim obszarze celnym jednemu lub większej liczbie procesów uszlachetniania towarów niekrajowych, przeznaczonych do powrotnego wywozu w postaci produktów kompensacyjnych, bez obciążania tych towarów cłem lub stosowania do nich środków polityki handlowej, co określane jest systemem zawiesznień albo poddanie procesom uszlachetniania towarów dopuszczonych do obrotu ze zwrotem cła lub jego umorzeniem, jeżeli zostaną one wywiezione w postaci produktów kompensacyjnych, co określane jest systemem ceł zwrotnych.

Odprawa czasowa to procedura pozwalająca na wykorzystywanie na polskim obszarze celnym towarów niekrajowych z całkowitym lub częściowym zwolnieniem od cła i bez stosowania wobec nich środków polityki handlowej. Organ celny wydaje pozwolenie na stosowanie tej procedury w zasadzie, gdy jest możliwość ustalenia tożsamości towaru wyznaczając jednocześnie termin, w którym towary przywożone powinny zostać powrotnie wywiezione.

Uszlachetnienie bierne to procedura, która pozwala dokonać czasowego wywozu towarów krajowych poza polski obszar celny w celu poddania ich procesom uszlachetniania oraz dopuszczenia produktów kompensacyjnych do obrotu w kraju z całkowitym lub częściowym zwolnieniem od cła.

Wywóz to procedura pozwalająca na wyprowadzenie towaru krajowego poza polski obszar celny. Zgłoszenie celne do tej procedury złożone powinno być w urzędzie celnym właściwym ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania zgłaszającego lub w urzędzie celnym właściwym ze względu na miejsce, w którym towary zostały zapakowane lub będą załadowane do transportu wywozowego.

Podstawowe dokumenty, które należy załączyć do pisemnego zgłoszenia celnego

- wymagany dla danej procedury celnej zestaw kart dokumentu SAD;
- faktura, przy czym w zależności od sytuacji organ celny może zaakceptować kserokopię faktury, fakturę przekazaną telefaksem, fakturę celną, konsularną, prowizoryczną lub proforma, rachunek, umowę sprzedaży, akt darowizny lub postanowienie sądu o nabyciu praw spadkowych;
- specyfikacja towarów lub lista towarowa, jeżeli faktura nie spełnia roli specyfikacji;
- dokument potwierdzający pochodzenie towaru – może nim być dla stosowania stawek preferencyjnych świadectwo pochodzenia lub deklaracja na fakturze, dla stosowania stawek obniżonych świadectwo przewozowe EUR 1 lub deklaracja na fakturze i dla stosowania stawek celnych autonomicznych lub konwencyjnych świadectwo pochodzenia, faktura, specyfikacja, dokument przewozowy, świadectwo jakości lub inny dokument, w którym jest informacja o kraju pochodzenia;
- pozwolenie na przywóz, jeżeli jest wymagane;
- upoważnienie do zgłoszenia towarów, jeżeli zgłoszenie dokonywane jest przez przedstawiciela;
- potwierdzenie złożenia zabezpieczenia kwoty wynikającej z długu celnego, jeżeli zabezpieczenie zostało złożone;
- dokument przewozowy, jeżeli dopuszczenie do obrotu następuje po zakończeniu procedury tranzytu,
- zaświadczenie o nadaniu statystycznego numeru REGON, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej;
- zaświadczenie o nadaniu numeru identyfikacji podatkowej NIP, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej;
- inne dokumenty, jeżeli są wymagane na podstawie przepisów odrębnych lub przepisów szczególnych i do takich dokumentów możemy zaliczyć świadectwo fitosanitarne, świadectwo weterynaryjne, atest energetyczny, atest kontroli, świadectwo zdrowia itp.

Formularz SAD i zasady jego wypełniania

Formularze SAD i formularze uzupełniające SAD-BIS zawierają karty niezbędne do dokonywania formalności odnoszących się do jednej lub kilku procedur (przeznaczeń celnych), wybrane spośród zestawu 8 kart:

- karta 1, która ma być przechowywana przez organ celny, w którym dokonywane są formalności wywozowe (wysyłkowe) lub formalności tranzytu wspólnotowego;
- karta 2, która przeznaczona jest do celów statystycznych (wywóz/wysyłka);
- karta 3, która po poświadczeniu przez organy celne zwracana jest eksporterowi;
- karta 4, która w procedurze tranzytu wspólnotowego ma być przechowywana przez urząd przeznaczenia lub służyć jako dokument potwierdzający wspólnotowy status towarów;
- karta 5, która stosowana jest w procedurze tranzytu wspólnotowego jako karta zwrotna;
- karta 6, która ma być przechowywana przez organ celny, w którym dokonywane są formalności przywozowe;
- karta 7, która przeznaczona jest do celów statystycznych (przywóz);
- karta 8, która zwracana jest odbiorcy.

Formularzy i zestawów SAD nie stosuje się jako pełnych zestawów kart. Stosowanymi zestawami kart są:

- wywóz, uszlachetnianie bierne lub powrotny wywóz: karty 1, 2 i 3;
- tranzyt wspólnotowy: karty 1, 4 i 5;
- wywóz i następujący po nim tranzyt wspólnotowy: 1, 2, 3, 4, 5;
- dopuszczenie do obrotu, odprawa czasowa, skład celny, przetwarzanie pod kontrolą celną, uszlachetnianie czynne oraz obszar wolnocłowy o II typie kontroli: karty 6, 7 i 8.

Zgłoszenie celne dokonywane jest na odrębnych formularzach lub zestawach SAD, w szczególności, gdy:

- towary będą objęte różnymi procedurami celnymi, (w tym wypadku za kod procedury przyjmuje się dwucyfrowy kod wnioskowanej procedury celnej, o którym mowa przy kodowym opisie pola 37);
- wartość zgłaszanych towarów jest określona w różnych walutach;
- ceny towarów ustalone są na podstawie różnych warunków dostawy;
- liczba pozycji towarowych przekracza 99;
- wobec towarów zastosowano więcej niż jeden rodzaj transakcji;
- w stosunku do poszczególnych pozycji zastosowanie ma różny (inny) kurs waluty.

Wymagane dane wpisywane do formularzy SAD

Formularze zawierają określoną liczbę pól, z których jedynie część zostanie wykorzystana, w zależności od danej procedury celnej, bądź przeznaczenia celnego.

Z zastrzeżeniem przepisów regulujących procedury uproszczone, wykaz pól, które wypełniane są w poszczególnych procedurach (przeznaczeniach) celnich przedstawia się następująco:

- ❖ wywóz (wysyłka):
 - pola, które powinny zostać wypełnione - 1 (pierwsza i druga część pola), 2, 3, 5, 6, 7 (zgłoszenie elektroniczne), 8, 14, 15a, 17a, 18 (tylko w części dotyczącej oznaczenia), 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 31, 32, 33 (za wyjątkiem drugiej części pola), 35, 37, 38, 40, 41, 44, 46, 47, 48, 49 i 54;
 - pola, w których zgłaszający (jeżeli chce lub jest to mu z jakichś względów potrzebne) - może umieścić dane - 7 (zgłoszenie pisemne), 34a, 50;
- ❖ składowanie w składzie celnym towarów objętych systemem prefinansowania i przeznaczonych do wywozu:
 - pola, które powinny zostać wypełnione - 1 (pierwsza i druga część pola), 2, 3, 5, 7 (zgłoszenie elektroniczne), 8, 14, 15a, 17a, 19, 25, 26, 29, 30, 31, 32, 33 (za wyjątkiem drugiej części pola), 34a, 35, 37, 38, 40, 41, 44, 46, 47 (tylko w zakresie podania podstawy opłaty), 49 i 54;
 - pola, w których zgłaszający (jeżeli chce lub jest to mu z jakichś względów potrzebne) może umieścić dane - 7 (zgłoszenie pisemne);
- ❖ powrotny wywóz po zakończeniu procedur gospodarczych innych niż procedura składu celnego (uszlachetnianie czynne w systemie zawiesznień, odprawa czasowa, przetwarzanie pod kontrolą celną):
 - pola, które powinny zostać wypełnione - 1 (pierwsza i druga część pola), 2, 3, 5, 6, 7 (zgłoszenie elektroniczne), 8, 14, 15a, 17a, 18 (tylko w zakresie oznaczenia), 19, 20, 21 (tylko w zakresie kraju), 22, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 31, 32, 33 (tylko pierwsza i piąta część pola), 35, 37, 38, 40, 41, 44, 46, 48, 49 i 54;
- ❖ powrotny wywóz po zakończeniu procedury składu celnego:
 - pola, które powinny zostać wypełnione - 1 (pierwsza i druga część pola), 2, 3, 5, 6, 7 (zgłoszenie elektroniczne), 8, 14, 15a, 17a, 19, 25, 26, 29, 30, 31, 32, 33 (tylko pierwsza i piąta część pola), 35, 37, 38, 40, 41, 44, 46, 49 i 54;
 - pola, w których zgłaszający (jeżeli chce lub jest to mu z jakichś względów potrzebne) może umieścić dane - 7 (zgłoszenie pisemne), 34a;
- ❖ uszlachetnianie bierne:
 - pola, które powinny zostać wypełnione - 1 (pierwsza i druga część pola), 2, 3, 5, 6, 7 (zgłoszenie elektroniczne), 8, 14, 15a, 17a, 18 (tylko w zakresie oznaczenia), 19, 20, 21 (tylko w zakresie kraju), 22, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 31, 32, 33 (tylko pierwsza i piąta część pola), 35, 37, 38, 40, 41, 44, 46, 47, 48, 49 i 54;
 - pola, w których zgłaszający (jeżeli chce lub jest to mu z jakichś względów potrzebne) może umieścić dane - 7 (zgłoszenie pisemne), 34a, 50;
- ❖ tranzyt:
 - pola, które powinny zostać wypełnione - 1 (trzecia część pola), 2, 3, 4, 5, 6, 7 (zgłoszenie elektroniczne), 8, 15, 15a, 17, 17a, 18, 19, 21, 25, 26, 30, 31, 32, 33 (pierwsza część pola), 35, 38, 40, 44, 50, 51, 52, 53, 55 i 56;
 - pola, w których zgłaszający (jeżeli chce lub jest to mu z jakichś względów potrzebne) może umieścić dane - 7 (zgłoszenie pisemne);
- ❖ potwierdzanie wspólnotowego statusu towarów:
 - pola, które powinny zostać wypełnione - 1 (trzecia część pola), 2, 3, 4, 5, 14, 31, 32, 33 (pierwsza część pola), 35, 38, 40, 44 i 54;
 - pola, w których zgłaszający (jeżeli chce lub jest to mu z jakichś względów potrzebne) może umieścić dane - brak;
- ❖ dopuszczenie do obrotu:

- pola, które powinny zostać wypełnione - 1 (pierwsza i druga część pola), 2, 3, 5, 6, 7 (zgłoszenie elektroniczne), 8, 12, 14, 15a, 18 (tylko w zakresie oznaczenia), 19, 20, 21 (tylko w zakresie przynależności państwowej), 22 (tylko w zakresie waluty), 23, 24, 25, 26, 29, 30, 31, 32, 33, 34a, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49 i 54;
- pola, w których zgłaszający (jeżeli chce lub jest to mu z jakichś względów potrzebne) może umieścić dane – 7 (zgłoszenie pisemne), 22 (w części dotyczącej ogólnej wartości faktury);
- ❖ objęcie procedurą gospodarczą (inną niż uszlachetnianie bierne i skład celny), tj. uszlachetnianie czynne w systemie zawiesznień, odprawa czasowa, przetwarzanie pod kontrolą celną:
 - pola, które powinny zostać wypełnione - 1 (pierwsza i druga część pola), 2, 3, 5, 6, 7 (zgłoszenie elektroniczne), 8, 12, 14, 15a, 18 (tylko w zakresie oznaczeń), 19, 20, 21 (tylko w zakresie przynależności państwowej), 22 (tylko w zakresie waluty), 23, 24, 25, 26, 29, 30, 31, 32, 33, 34a, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49 i 54;
 - pola, w których zgłaszający (jeżeli chce lub jest to mu z jakichś względów potrzebne) może umieścić dane – 7 (zgłoszenie pisemne), 22 (w części dotyczącej ogólnej wartości faktury);
- ❖ objęcie procedurą składu celnego typu A, B, C, E i F:
 - pola, które powinny zostać wypełnione - 1 (pierwsza i druga część pola), 3, 5, 7 (zgłoszenie elektroniczne), 8, 14, 15a, 19, 25, 26, 29, 30, 31, 32, 33, 34a, 35, 37, 38, 40, 41, 44, 46, 49 i 54;
 - pola, w których zgłaszający (jeżeli chce lub jest to mu z jakichś względów potrzebne) może umieścić dane – 7 (zgłoszenie pisemne);
- ❖ objęcie procedurą składu celnego typu D:
 - pola, które powinny zostać wypełnione - 1 (pierwsza i druga część pola), 3, 5, 7 (zgłoszenie elektroniczne), 8, 14, 15a, 19, 20, 22 (tylko w zakresie waluty), 25, 26, 29, 30, 31, 32, 33, 34a, 35, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47 (tylko w zakresie rodzaju i podstawy opłaty), 49 i 54;
 - pola, w których zgłaszający (jeżeli chce lub jest to mu z jakichś względów potrzebne) może umieścić dane – 7 (zgłoszenie pisemne), 22 (w części dotyczącej ogólnej wartości faktury).